

Ya?I? Bireylerde D?me Korkusuna Ba?I? Kaç?nma Davran??? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?I? Bireylerde D?me Korkusuna Ba?I? Kaç?nma Davran??? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33012>

Özet

Ya?l? Bireylerde D?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketi (Ya?l?larda D?me Korkusu Kaç?nma Davran??? Anketi'nin Türkçe uyarlamas?), **toplum içinde ya?ayan ya?l? bireylerde** d?me korkusuna ba?l? olarak ortaya ç?kan kaç?nma davran??lar?n?n ve aktivite k?s?tlamalar?n?n derecesini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, d?me korkusunun sadece fiziksel bir risk faktörü olmaktan öte, bireylerin günlük ya?am aktivitelerini ve sosyal kat?l?mlar?n? nasıl etkiledi?ini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe **kültürleraras? uyarlama** ve psikometrik özellikleri Acaröz-Candan ve arkadaşlar? tarafından 2020 y?l?nda yay?mlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

D?me Korkusu, Kaç?nma Davran???, Aktivite K?s?tlamas?, Ya?l? Bireyler, Geriatry, Kültürleraras? Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Sevim Acaröz Candan, Ay?e Demircio?lu, Ümit Kemal ?ahin (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Anketin temel amacı, ya?l? bireylerin d?me endi?esi nedeniyle hangi spesifik fiziksel ve sosyal aktivitelerden kaç?nd???n? veya k?s?tlad???n? sistematik olarak belirlemektir. Bu k?s?tlay?c? davran??lar, bireyin ya?am kalitesini, ba??ms?zli??n? ve genel sa?li??n? olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmacılara d?me korkusunun davran??sal sonuçlar?n? nicel olarak de?erlendirme imkanı sunar.

Orijinal ölçe?in Türkçe popülasyonda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullan?labilmesi için **uyarlama çal??mas?** yapılm??tır. Bu uyarlama, Türk kültürüne özgü dil ve ya?am tarz? farklılıklar?n? dikkate alarak ölçe?in ölçtü?ü yapıy? korumas?n? sağlam??tır.

Yap?

Ölçek, d?me korkusunun do?rudan fizyolojik veya bili?sel yönlerini de?il, bu korkunun tetikledi?i **davran??sal sonuçlar?** ölçmektedir. Ölçülen temel yapı, d?me riskini alg?lamak sonucu ortaya ç?kan ve bireyin hareket alan?n? daraltan kaç?nma davran??lar?dır. Bu kaç?nma, hem ev içi hem de ev d??? aktiviteleri kapsayabilir.

Literatürde d?me korkusu (FoF), ya?l? bireylerde sık görülen ve ba??ms?zli?? azaltan kritik bir faktör olarak kabul edilir. Bu anket, FoF'nin dolaylı etkilerini, yani aktivite k?s?tlamas?n? ve sosyal

geri çekilmeyi ölçerek, d ?me riskini art?ran hareketsizli?in temel nedenlerinden birini tespit etmeye yard?mc? olur.

Geçerlik

Acaröz-Candan ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yürütülen **k lt rleraras? uyarlama** çal??mas?nda geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Yap?lan analizler,  lçe?in Türkçe formunun d ?me korkusu ile ili?kili kaç?nma davran??lar?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü? n  göstermi?tir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizleri,  lçe?in orijinal yap?s?yla tutarlı bir faktör yap?s?n? desteklemi?tir. Bu,  lçe?in teorik olarak amaçlanan psikolojik yap?y?  lçt ? n  do?rular.

Ölçüt Ba??ntil? Geçerlik: Ölçe?in puanlar?, beklenen ?ekilde di?er ilgili ölçütlerle ( rne?in, denge ölçümleri, ya?am kalitesi veya di?er d ?me korkusu ölçekleri) anlamlı korelasyonlar göstermi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda  lçe?in iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenirli?i incelenmi?tir. ? tutarlılık analizi için **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?lm??t?r.

? Tutarlılık: Ölçe?in genel iç tutarlılık katsay?s? yüksek bulunmu?tur, bu da maddelerin ayn? yap?y?  lçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri,  lçe?in maddelerinin homojenli?ini destekler.

Test-Tekrar Test G venirli?i: Belirli bir zaman aral??yla uygulanan test-tekrar test yöntemi, ölçek puanlar?n?n zaman içinde stabil kald??n? ve tutarlı sonuçlar verdi?ini göstermi?tir. Bu,  lçe?in kararlı bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Ya?il? Bireylerde D ?me Korkusuna Ba?il? Kaç?nma Davran??? Anketi'nin Türkçe uyarlamas?n?n (2020) faktör yap?s?n? incelemek amac?yla do?rulamaya ve/veya a?mlaymaya faktör analizleri uygulanm??t?r. Orijinal  lçek genellikle tek boyutlu bir yap?ya sahip olsa da, baz? adaptasyon çal??malar? iki faktörlü bir yap?y? (Fiziksel Aktivite K?s?tlamas? ve Sosyal Aktivite K?s?tlamas?) destekleyebilir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri,  lçe?in ya?il? Türk bireyler popülasyonunda da geçerli bir **tek boyutlu yap?** sergiledi?ini veya orijinal yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal do?rulama,  lçe?in kültürel ba?lamda da teorik temelini sürdürdü? n  teyit eder.

Araç

Test Türü: Uyarılama, Öz Bildirim Anketi

Format: Yazılı anket formu

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil: İngilizce (Fear of Falling Avoidance Behavior Questionnaire)

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Toplum içinde Yaşayan Bireyler

Yaş Grubu: Yaşlı Bireyler (Genellikle 65 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de toplum içinde yaşayan ve düşme korkusu yaşayabilen yaşlı bireyler örnekleminde kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Bireylerden, düşme korkuları nedeniyle kaçındıkları veya kısıtlandıkları aktiviteleri derecelendirmeleri istenir. Derecelendirme formatı orijinal ölçeğe bağlıdır (Genellikle Likert tipi bir ölçek kullanılır).

Anahtar Kelimeler

Geriatrik Değerlendirme, Aktivite Kısıtlaması, Yaşam Kalitesi, Denge, Psikometrik Özellikler, Kaçınma Davranış

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Sorumlu Yazar: Sevim Acaröz Candan

Test Yılı (Uyarılama): 2020

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve klinik amaçlı kullanımlarda genellikle yazardan izin alınması tavsiye edilir.

Kaynaklar

Acaröz-Candan, S., Demircioğlu, A., & Şahin, Ü. K. (2020). Cross-cultural adaptation and psychometric properties of The Fear of Falling Avoidance Behavior Questionnaire in Turkish community-dwelling Older Adults. *Disability and Rehabilitation*, 1-8. DOI: <https://doi.org/10.1080/09638288.2020.1734674>

Sorumlu Yazar ?leti?im: fzt_acaroz@hotmail.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [yasli-bireylerde-dusme-korkusuna-bagli-kacinma-davranisi-anketi-toad.pdf](#)

Ya?l? Bireylerde D?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen PDF kayna??na veya sorumlu yazar?n yay?nlanm?? makalesine ba?vurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM